

Novela zákona o sociálnych službách prináša pre samosprávy zmenu vo financovaní sociálnych služieb

Milé kolegyne, vážení kolegovia,

novela zákona o sociálnych službách, ktorá je účinná od 1. januára 2018 prináša okrem iných zmien ako sú napríklad personálne normatívy a kvalifikačné predpoklady, registrácia, či posudková činnosť aj zásadnú zmenu vo financovaní sociálnych služieb pre verejných ako aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.

Na februárovom rokovaní Rady ZMOS sme sa tejto téme mimoriadne venovali z hľadiska rizík v rôznej interpretácii legislatívy a potreby jasného pomenovania kľúčových zmien.

V špeciálnom vydaní Komunálneho spravodajcu preto prinášame kľúčové informácie k čo najlepšej aplikačnej praxi.

Božena Kováčová,
predsedníčka sekcie sociálnych vecí a MRK Rady ZMOS

Prehľad kľúčových zmien

Novelou dochádza k zrovnoprávneniu financovania, a to podľa stupňov odkázanosti klientov (od II. po VI. stupeň) umiestnených v jednotlivých druhoch sociálnych zariadení. Stupňov odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je päť a výška príspevku je závislá od spôsobu poskytovania sociálnej služby t. j. či sa jedná o **pobytovú sociálnu službu** (príspevok je viazaný na mesiac /miesto) alebo **ambulantnú sociálnu službu** (mesiac/miesto obsadené najmenej v rozsahu 8 hodín počas pracovného dňa) a od stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.

Získané finančné príspevky z rozpočtu ministerstva môže v zmysle novely zákona prevádzkovateľ sociálnej služby **použiť výhradne na spolufinancovanie ekonomicky oprávnených nákladov na mzdy a platy zamestnancov** poskytovateľa sociálnej služby vo výške, ktorá zodpovedá výške platu podľa osobitného predpisu (verejné zdravotné poistenie, sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie) platené zamestnávateľom z tohto príjmu. **Finančný príspevok z ministerstva nemožno použiť na spolufinancovanie prevádzkových nákladov.**

Novela priniesla aj **povinnosť obcí poskytovať príspevok na prevádzku** neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, a to len v tom prípade, **ak o túto službu požiada obec neverejného poskytovateľa. (§ 75 ods.1).** Jedná sa hlavne o denné stacionáre, ktoré znížením výšky finančného príspevku, schváleným personálnym normatívom a účelovosťou (len na platy) použitia finančného príspevku

z ministerstva začali mať od 1.januára 2018 problémy s financovaním prevádzkových nákladov v poskytovaní ambulantnej sociálnej služby.

Obec je povinná v zmysle novely zákona poskytnúť finančný príspevok na prevádzkové náklady neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby len v prípadoch :

- a) ak neverejný poskytovateľ** neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk (§75 ods.1 a 2)
- b) klient denného stacionára** s trvalým pobytom v danej obci požiada samosprávu o schválenie požadovanej sociálnej služby
- c) obec prehodnotí možnosti poskytovania sociálnej služby** pre svojho občana, a ak nemá možnosť poskytnúť mu predmetnú službu iným spôsobom, objedná si túto službu u neverejného poskytovateľa a uzatvorí s ním písomnú zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby na základe priemernej sumy úhrady za sociálnu službu podľa § 110 a, f novely zákona
- d) obec požiada v roku 2018 písomne neverejného poskytovateľa o poskytovanie tejto sociálnej služby**
- e) neverejný poskytovateľ** sociálnej služby doručí **obci zoznam osôb** (trvalé bydlisko) s uvedením osobných údajov, ktorým sociálnu službu poskytuje
- f) neverejný poskytovateľ** sociálnej služby **podá na obec písomnú žiadosť** o poskytnutie finančného príspevku na prevádzkové náklady a určí výšku ekonomicky oprávnených nákladov (okrem platov)
- g) obec si zmluvne stanoví po dohode s neverejným poskytovateľom spôsob kontroly** účelnosti využitia poskytnutých finančných prostriedkov z rozpočtu obce na prevádzkové náklady klienta s trvalým pobytom v danej obci
- h) v novele sa okrem iného zvyšuje výška povinného zostatku** z príjmu prijímateľa sociálnej služby p zaplatení úhrady za sociálnu službu z doterajšej výšky **najmenej 1,4 násobku** sumy životného minima na **1,65 – násobok** sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu

Týmto usmernením nie sú dotknuté samosprávne kompetencie mesta/obce, pri plnení povinností vyplývajúcich zo zákona č. 448/2008 o sociálnych službách treba prihliadať aj na ustanovenia zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.